

Verksamhetsberättelse 2019

En liten sammanfattning av det stora vi gör

Stiftelsen Håll Sverige Rent

Nedskräpningen är ett av vår tids största samhällsproblem. Skräpet skadar djur och natur, förstör haven, gör städer otrygga och kostar samhället mycket pengar – helt i onödan. Därför behöver vi stoppa nedskräpningen.

Stiftelsen Håll Sverige Rent är en ideell organisation som grundades 1983 av Naturvårdsverket och Returpack AB i syfte att motverka nedskräpning, främja återvinning samt öka individers och organisationers miljöansvar. Nedskräpning är ett problem som inte är omhändertaget inom ramen för avfallstrappan och problemet glöms därför ofta bort. Men det går inte att arbeta cirkulärt om inte skräpet kommer in i diskussionen om avfall. Vi behöver stoppa läckaget.

Håll Sverige Rents vision är att ingen skräpar ner. Allt vi gör syftar till att ta Sverige närmare visionen, oavsett om det rör sig om tidsbegränsade kampanjer eller långsiktiga projekt. Våra grundvärderingar; engagemang, kunskap och tillsammans präglar vårt arbete, våra budskap och vårt varumärke.

Håll Sverige Rent har (som enda organisation) ett nationellt fokus på nedskräpningsfrågan och ett av våra mål är att minska nedskräpningen med 50 procent till 2025. För att nå dit måste vi förändra attityder och beteenden kring nedskräpning, och stärka normen av att det inte är okej att skräpa ner.

Det gör vi bland annat genom att skapa möjligheter för människor att engagera sig mot skräpet. På så sätt stärker vi känslan av att det tillsammans går att göra skillnad. De nationella skräpplockardagarna är ett exempel där hundratusentals barn och vuxna deltagit genom åren.

Vi utbildar och inspirerar barn och unga för att skapa framtidstro och handlingskompetens, i första hand genom Sveriges största skolnätverk Grön Flagga men även med aktiviteter och läromedel.

Vi samlar den senaste kunskapen om nedskräpning genom mätningar, undersökningar och kontakter med forskningsvärlden. På så sätt kan vi arbeta förebyggande tillsammans med kommuner och andra samhällsaktörer för att hitta konkreta verktyg för att minska nedskräpningen.

Regleringsbrev via Naturvårdsverket

Håll Sverige Rent blev under 2019 för andra året tilldelade 20 miljoner kronor via Naturvårdsverkets regleringsbrev för att ta fram informationsinsatser till allmänheten för att minska nedskräpningen och öka kunskapen hos allmänheten om nedskräpningens effekter. Investeringarna fokuserade på barn och unga, marin nedskräpning, nedskräpning i naturområden samt en generell medvetenhetsökning hos allmänheten.

Förvaltning

Stiftelsen Håll Sverige Rent har 24 anställda tjänstemän som leds av verkställande direktören. Huvudkontoret ligger i Stockholm. Styrelsen har bestått av 12 styrelseledamöter och under 2019 har styrelsen haft fyra protokollförda möten. Styrelsemedlemmarnas närvaro på dessa möten har varit (siffror inom parentes):

Martin Eriksson (3)

Naturvårdsverket, ordförande

Bengt Lagerman (4)

Returpack

Göran Andersson (4)

Friluftsförbundet

Stina Lindblad (4)

Naturskyddsföreningen

Ylva Nykvist (1)

Förpacknings- och Tidningsinsamlingen

Utråde 20190926

Håkan Ohlsson (1)

Förpacknings- och Tidningsinsamlingen

Invald 20190926

Jenny Engström (3)

Svenska Turistföreningen

Berit Oscarsson (4)

Naturvårdsverket

Per-Olov Ottosson (3)

Skolverket

Björn Sjöberg (3)

Havs- och vattenmyndigheten, uttråde 20190508

Weine Wiqvist (0)

Avfall Sverige, uttråde 20190508

Anna-Carin Gripwall (3)

Avfall Sverige, invald 20190508

Tommy Jonsson (1)

Trafikverket

Fredrik Bäck (1)

SKR

Johanna Ragnartz, VD Håll Sverige Rent

Finansering

Håll Sverige Rents arbete finansieras av bidrag och projektmedel från företag och myndigheter. Håll Sverige Rent har även ett så kallat 90-konto, vilket bland annat innebär att vi granskas av Svensk Insamlingskontroll och uppfyller dess krav.

Håll Sverige Rent är även medlem i GIVA (Frivilligorganisationernas insamlingsråd). GIVA verkar för etisk och professionell insamling och har utarbetat etiska råd och regler samt en kvalitetskod som alla dess medlemmar förbundit sig att följa.

Håll Sverige Rent är registrerat i Länsstyrelsens stiftelseregister.

Tryggt och trivsamt i mina kvarter

Statistik och mätningar

Håll Sverige Rent arbetar med statistik och annan kunskapsinsamling för att kunna stötta viktiga aktörer, exempelvis kommuner, i deras arbete för minskad nedskräpning. Kommuner som satsar på förebyggande aktiviteter och mäter mängden skräp kan minska nedskräpningen.

I Naturvårdsverkets föreskrifter om vad en kommunal avfallsplan ska innehålla finns det sedan maj 2017 ett krav på att kommunerna ska ha mål och åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpningen. Kunskap om nedskräpningsproblematiken är avgörande för att kunna sätta in rätt åtgärder på rätt plats.

2019 genomfördes cirka 30 skräpmätningar runt om i Sveriges kommuner enligt en metod utvecklad av Håll Sverige Rent i samarbete med Statistiska centralbyrån.

Enligt en undersökning från Håll Sverige Rent uppger 46 procent av kommunerna att de har både mål och åtgärder mot nedskräpning. Bara 19 procent av de svarande kommunerna har på något sätt mätt nedskräpningen under det senaste året.

Samarbete med kommuner

Under 2019 har antalet medlemmar i nätverket Håll Sverige Rent-kommun ökat till 115 stycken. Vi har anordnat träffar på temat: Vi Håller Rent och Skräpplockardagarna, strategiskt arbete för minskad nedskräpning och att mäta skräp med drönare.

Borås blev Årets Håll Sverige Rent-kommun för femte året i rad och i Håll Sverige Rents Kommunindex syns tydligt att kommunerna jobbar med nedskräpningsfrågan. Kommunernas svar för 2019 visar att fler kommuner nu har antagit mål och åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpningen. Andelen kommuner som har både mål och åtgärder har ökat till 57 procent 2019 mot 46 procent 2018. Andelen kommuner som har koll på vad nedskräpningen medför för kostnader för kommunen är dock fortfarande låg, även om den har ökat till 20 procent mot 16 procent föregående år.

Ett förbud mot rökning i vissa offentliga miljöer infördes 1 juli vilket ledde till att kommunerna var tvungna att ompröva var de kan placera ut askkoppar och hur de ska undvika ökad nedskräpning till följd av förbudet.

Skräpmätning med drönare

Tillsammans med företaget SKARLAB och Tyresö kommun har vi under 2018 och 2019 testat möjligheten att mäta och kategorisera skräp med hjälp av autoidentifiering och drönare. Projektet finansierades av Naturvårdsverket.

Målet var att med hjälp av denna teknik förenkla och effektivisera skräpmätningar genom att flyga med en drönare med kamera över ett område och sedan få en rapport på hur mycket, vilken sort och var skräpet finns. Slutsatser visar att om tekniken utvecklas kan detta komma att bli en möjlig mätmetod i framtiden.

Trafiknära nedskräpning

Under 2019 påbörjades genomförandefasen av projektet mellan Håll Sverige Rent och Trafikverket i syfte att motverka den trafiknära nedskräpningen längs Sveriges vägar och rastplatser. Den första delen fokuserade på nollmätningar av skräpsituationen på rastplatserna Mora Stenar i Uppsala och Sillekrog i Nyköping samt att en plockanalys genomfördes av skräp insamlat från Trafikverkets vårstädning av vägrenen i tre geografiska områden.

Tillsammans tar vi hand om naturen

Mätningar i naturen

Under perioden maj till september 2019 mättes skräp i Järavallen som är en delsträcka på Skåneleden. Det är första gången inom naturområdet som vi genomfört skräpmätningar utanför fjällen. Utifrån skräpet som hittades har Håll Sverige Rent kommit med åtgärdsförslag, varpå några av dessa är planerade att genomföras under nästa år.

Nudging genom påsholkar

Håll Sverige Rent har under 2019 arbetat tillsammans med flera aktörer för att minska nedskräpningen i naturen. Vi har bland annat arbetat med nudging, där vi satt ut totalt 26 påsholkar i Järavallen, Bergslagsleden, Bohusleden, Kebnekaise och Norrköpings kommun för att uppmuntra naturens besökare att ta med både sitt och andras skräp hem.

Alla barn har rätt

Under 2019 avslutades projektet "Alla barn har rätt till fysisk aktivitet och lek i en skräpfri miljö" där vi inspirerat och erbjudit barn och unga möjlighet att leka och glida på snö.

Inom projektet har vi utbildat gymnasieelever på barn- och fritidsprogrammet, fritidspedagoger och ledare om nedskräpning, barns rättigheter och vikten av fysiskt aktivitet. Vi har gett dem verktyg för hur de aktivt kan jobba med nedskräpningsfrågan.

Projektet finansierades av Postkodslotteriet och genomfördes tillsammans med Svenska Skidförbundet och Unicef.

"Please, leave nothing but footprints"

Lämna bara dina fotspår

Kampanjen "Please leave nothing but footprints" startade 2017 för att nå turister och storstadsbor i åldrarna 18–45 år. Under 2019 verkade kampanjen främst som en kommunikationskampanj i utvalda medier där vi fångade individer på väg ut i naturen.

Vi annonserade bland annat på SJ-tågen under sommaren där vi nådde strax över fyra miljoner kontakter. Vi hade även ett samarbete med tio ambassadörer, bland annat Annelie Pompe och Oskar Kihlberg, som publicerade inlägg i sina egna kanaler under #Ileavenothingbutfootprints.

Utvalda höjdpunkter

- Håll Sverige Rent vann Naturbonusen 2019 – hela 1 miljon kronor för att arbeta med rena fjäll! Det är Naturkompaniet som varje år skänker en procent av det totala beloppet som deras medlemmar handlar för under ett kalenderår till ett natur- eller miljövårdsprojekt.
- Håll Sverige Rent medverkade som talare och höll en workshop på Tankesmedjan för friluftsliv som arrangeras av Naturvårdsverket.

Ingen mer plast i våra hav och vatten

Expertnätverk för marint skräp

Håll Sverige Rent deltar i expertnätverk för marint skräp inom OSPAR, HELCOM och den tekniska grupp för marint skräp som initierats av EU:s medlemsstater (TG Litter). Expertnätverken möjliggör informationsutbyte, diskussionsforum och ger vägledning och rådgivning kring policyramarna. Expertnätverken syftar också till att harmonisera delar av det arbete som bedrivs mot marin nedskräpning inom medlemsländerna.

Fakta och skräpmätningar

Håll Sverige Rent ansvarar för att organisera övervakning av skräp på utvalda stränder i runt svenska kusten för Havs- och Vattenmyndighetens räkning. Under 2019 har totalt 48 mätningar av skräp på stränder genomförts. Data har analyserats och presenterats i statistikportalen på Håll Sverige Rents hemsida samt i den årliga Skräppapporten. Under året som gått har Håll Sverige Rent även bistått myndigheter med data från skräpmätningarna på stränder till bland annat miljömålportalen och de regionala samarbetena inom havsmiljökonventionerna HELCOM och OSPAR.

"Skräp på land blir skräp i havet"

Kusträddarna

I kampanjen Kusträddarna uppmuntrades allmänheten att ge sig ut till sin närmaste kust eller annat vatten för att plocka skräp. Kampanjen pågick hela året och avslutades med en final på Nordiska kusträddardagen. Kampanjen finansierades av Havs- och vattenmyndigheten.

Nordiska Kusträddardagen

Den 4 maj samlades fem nordiska länder i en gemensam aktion för att rädda haven från skräp. Under dagen var 48 000 svenskar med och tillsammans plockade vi uppskattningsvis 170 000 kg skräp.

På Nordiska kusträddardagen genomfördes även en undersökning av skräpet på stränderna. Den största andelen bestod av rep eller fragment av rep. I övrigt hittades konsumtionsrelaterat skräp. Det mesta av plast. Detta resultat liknar tidigare analyser och stärker bilden av problemet med marin nedskräpning.

Kartläggning av marint skräp med hjälp av drönare

Håll Sverige Rent har under 2018–2019 projektlett TrashCam och bistått med kunskap kring miljöövervakningen av skräp på stränder. Företaget SKARL AB har som projektpartner stått för den tekniska kompetensen och det mesta av det operativa arbetet. Projektet finansierades av Vinnova.

Under 2019 genomfördes flera testmätningar som visade att kartläggning av marint skräp med hjälp av drönare fungerar i teorin, men att det krävs att man gör en omfattande datainsamling innan för att skräpet ska kunna analyseras i önskad utsträckning.

BLASTIC II

Under 2016 initierade Håll Sverige Rent EU-projektet BLASTIC. I projektet tog man fram en metodik, ett verktyg samt en åtgärdslista som stöd till kustkommuner i deras arbete med att ta fram en åtgärdsplan mot marin nedskräpning med fokus på plast. Under 2019 fick vi finansiering av Naturvårdsverket för att digitalisera verktyget, ta fram en manual för arbetsprocessen samt stödja 2 kommuner att ta fram åtgärder mot marin nedskräpning via BLASTIC:s modell.

Retur för uttjänta fiskeredskap

Under 2019 initierades projektet Fiskereturen i syfte att skapa en nationell insamling och återvinning av uttjänta fiskeredskap eller förlorade fiskeredskap. Håll Sverige Rent är en av fyra partners, och ansvarar för att kommunicera kring Fiskereturen till fritidsfiskare. Projektet finansieras av Havs- och vattenmyndigheten.

Vision område Hav

Ingen mer plast i våra hav och vatten

Nätverket Skräpverket

Under 2019 initierade Håll Sverige Rent ett nätverk, Skräpverket, för organisationer som anordnar strandstädningar i Sverige. Idag finns ett stort intresse för att bidra till rena stränder och syftet med nätverket är att vi ska känna till varandra men också att utbyta kunskap, erfarenheter och idéer. Cirka tio organisationer har visat intresse för nätverket.

Håll Sverige Rent anordnade under året två träffar. En på våren inför strandstädersäsongen, och en på hösten då också Havs- och vattenmyndigheten deltog och informerade om sitt arbete.

Skräpet under ytan

Kampanjen Skräpdykarna pågick från 1 mars till 30 september under 2019. Kampanjen handlade om få dykklubbbar att göra skräpdyk och samtidigt samla kunskap om skräpläget på våra bottenar.

Totalt har 214 dykare gjort 33 dyk. Över sex ton skräp har bärgats till ytan och bland de vanligaste skräpen fanns metallburkar, glasflaskor och plastförpackningar. Men även udda fynd som badkar, trädgårdsmöbler och sparkcyklar gjordes. Andelen plast av det upplockade skräpet har ökat från 13 till 24 procent från 2018 till 2019.

Kampanjen avslutades med Skräpdykets dag i Lysekil den 7 september. Under själva skräpdyket deltog 37 dykare och cirka 100 besökare kom och tittade. Sammanlagt hittade dykarna 1 335 skräpföremål i Lysekils hamn.

Optimist för havet

Tillsammans med Sjöräddningssällskapet och Svenska Seglarförbundet driver vi projektet Optimist för havet i syfte att synliggöra och minska den marina nedskräpningen, bland annat genom att samla in plast från havet och bygga optimistjollar. Projektet finansieras av Postkodlotteriet.

Under 2019 gick projektet in i sitt andra år. Av den plast som tidigare samlats in kunde fem optimistjollar färdigställas. Jollarna synliggjordes bland annat på Båtmässan i Göteborg där vi under tio dagar hade en egen monter. I samband med mässan fick projektet också ta emot Sweboats nyinstiftade miljöpris. Vidare ställdes jollarna ut på Allt för Sjön i Stockholm och även på Röhsska museet under juni till oktober.

Under 2019 lanserades också undervisningsmaterial för frivilliga sjöräddare och seglarinstruktörer.

Internationella projekt

MARELITT Baltic

Förlorade och borttappade fiskeredskap i Östersjön, så kallade spöknät, är ett stort problem som kan ge förödande konsekvenser. EU-projektet MARELITT Baltic som fokuserat på kartläggning och identifiering av drabbade områden avslutades under 2019. Med hjälp av draggning från båtar eller dykning på vrak har totalt över 17 ton garn och trål bärgats i estniskt, polskt, svenskt och tyskt vatten.

Projektets slutkonferens arrangerades av Håll Sverige Rent i Stockholm. Då samlades projektpartners, talare och övriga intressenter från en rad olika länder både inom och utanför EU och bland deltagarna fanns representanter från både UN Environment och FAO.

Projektet mynnade ut i en gedigen kunskap som delas i The Baltic Sea Blueprint – en handbok som binder samman alla olika arbetspaket och rapporter och ger rekommendationer för den fortsatta vägen framåt. Projektets arbete har uppmärksammats både internationellt och nationellt.

En grön väg ur fattigdom

I samarbete med Hand in Hand Sweden och Hand in Hand Eastern Africa genomför vi sedan 2018 projektet Environment as Business (En grön väg ur fattigdom) som syftar till att minska nedskräpning och övriga avfallsproblem i utvalda slumområden i Nairobi, Kenya. Projektet finansieras av Postkodlotteriet.

I projektet anordnas bland annat en tävling där lokala entreprenörer i Kenya tävlar i "grönt företagande". I september 2019 fick vinnarna åka till Sverige. Under sin vistelse fick de göra ett studiebesök hos Returpack i Norrköping, ÅVS Bromma samt hos PEAB och Stockholm stad på Kungsholmen. Håll Sverige Rent anordnade också tillsammans med Hand in Hand Sverige ett frukostseminarium på Volvo Showroom.

I november åkte vi till Kenya för en workshop med inriktning avfallshantering och producentansvar i Sverige samt certifieringen Green & Clean.

Keep Georgia Tidy

Projektet Keep Georgia Tidy handlar om att stärka Georgiska organisationer i en uppbyggnad av ett Håll Georgien Rent. Håll Sverige Rent bidrar med kompetens och erfarenheter i workshops under projektperioden. Projektet finansieras av Sida.

**"Vi vill bli
fler som inte
skräpar ner"**

Alla barn vill ha en framtid utan skräp

Barn & Unga

Vår vision är att alla barn plockar skräp en gång om året så att de blir medvetna om problemet och tar med sig goda vanor in i vuxen ålder. Håll Sverige Rent driver därför sen många år skolprogrammen Grön Flagg och Unga reportrar, som båda verkar för att barn och unga ska få möjlighet att engagera sig i hållbarhetsfrågor. Därutöver utvecklar vi läromedel och aktiviteter samt driver opinionsarbete i syfte att få politiker och myndigheter att prioritera och avsätta resurser till Lärande för hållbar utveckling. Allt enligt de mål som är fastställda i läroplanen.

Grön Flagg

Grön Flagg är ett unikt lärandeprogram inom hållbar utveckling. Med Grön Flagg fokuserar vi vår samlade erfarenhet, våra kunskaper och vårt kontaktnät för att erbjuda bästa möjliga stöd till skolan. Under året har ca 1700 skolor och förskolor bedrivit hållbarhetsarbete inom ramen för Grön Flagg.

2019 infördes en medlemsavgift för att möjliggöra fortsatt utveckling av programmet. Första året var ett "gratisår" för befintliga verksamheter så det är som först under 2020 vi kommer att se vilka effekter avgiften kan medföra.

Under 2019 tog Grön Flagg-programmet ytterligare steg framåt i förbättringsarbete vilket avspeglar sig i det digitala verktyget. Det finns sex tydliga steg för verksamheterna att följa, och en tidsplan för hur de kan bli klara inom 12 månader.

Hållbarhetspris

För tredje året i rad delade vi ut ett Hållbarhetspris i samband med Grön Flagg-dagen 11 november. En händelse som skapar stort engagemang bland lärare och elever och som växer i omfattning år från år. Vinnarna bjöds in till prisutdelning på Håll Sverige Rents kontor där det blev lunch, föreläsning och tårtkalas. Priset i år bestod av en plakett tillverkad av plast från svenska stränder, ett diplom och ett presentkort från Akademibokhandeln.

I samband med Grön Flagg-dagen lanserades också en ny grafisk profil som syftar till att lyfta Grön Flagg och öka kännedomen.

Unga Reportrar

Unga reportrar är en tävling som vänder sig till högstadiet och gymnasiet. Eleverna ska undersöka ett problem och hitta en lösning. Det ska sedan rapporteras i någon form, antingen som ett reportage, en film eller ett fotografi. Under 2019 avgjordes den 4:e omgången tävlingen. Vi tog då emot över 300 bidrag från 43 olika skolor, vilket är rekord. Det vinnande bidraget kom från Lars Kaggs skolan i Kalmar. En del av tävlingen är att uppmärksamma det vinnande bidraget medialt vilket skedde i lokal media i samband med prisutdelningen, i The magazine på hsr.se samt i Svenska Dagbladet där eleverna intervjuades.

No Litter Generation

No Litter Generation engagerar miljoner barn i Sverige och resten av världen mot nedskräpning. Bakom satsningen står World's Children's Prize och 2019 var även vi på Håll Sverige Rent med.

Under 2019 har vi fokuserat på att sprida pedagogiskt material om nedskräpning. Materialet riktar sig till barn och unga i åldern 10–18 år och finns på svenska, engelska, franska, portugisiska, spanska, farsi, arabiska, dari, somaliska, hindi och urdu.

Skräplabbet

Skräplabbet är en satsning från Håll Sverige Rent som syftar till att lära barn och unga om nedskräpning. Det består av en webbplats för både lärare och elever, en app med spel, quiz och filmer, samt en mobil utställning. Utställningen har i olika utseenden varit med på flera event. Bland annat med besök på några förskolor och skolor, en monter i experimentverkstaden på Göteborgs vetenskapsfestivals samt på ett köpcentrum.

Vi har också haft ett samarbete med musikalen "Det stora sopäventyret" som i Folkets Hus och Parkers regi turnerat runt i hela Sverige och visat vår utställning i samband med sin föreställning. Navet, ett science center i Borås har tillsammans med Håll Sverige Rent utvecklat ett program för skolklasser där de kopplar ihop Skräplabbet med klassbesök på Navet.

Kemikaliesmarta skolor

Tillsammans med Kemikalieinspektionen har Håll Sverige Rent tagit fram pedagogiskt material för barn och unga, från förskolan upp till gymnasiet. Under 2019 har vi jobbat med att sprida materialet, bland annat genom att annonsera i olika skolforum och lärartidningar.

Våra största skräpplockar-kampanjer

Skräpplockardagar – Vi Håller Rent

För att säkerställa att normen om att inte skräpa ner lever vidare är det viktigt att påverka barn och ungas attityder till nedskräpning och öka deras kännedom om skräpets effekter.

Kampanjen "Vi Håller Rent" lockade under 2019 nästan 700 000 personer och 264 kommuner att engagera sig mot skräpet. I kampanjen fanns ett tydligt fokus på att främst attrahera barn och unga via skolor- och förskolor och av det totala deltagarantalet var 600 000 av deltagarna just barn och unga.

De som deltar i våra skräpplockaraktiviteter ökar inte bara sina kunskaper, utan blir även mindre benägna att skräpa ner i framtiden. Vi Håller Rent är därför en beteende- och attitydförändrande kampanj med ett särskild fokus på barnen. Vi Håller Rent är ett sätt att arbeta långsiktigt för att förändra normer och skapa en opinion mot nedskräpning.

Håll Sverige Rent-dagen

Under 2019 gick Håll Sverige Rent-dagen den 21 september under parollen Hela Sverige plockar skräp. Vi höll skräpplockarevent på 8 orter och annonserade både i lokalpress, i sociala medier och på 1600 utomhustavlor runt om i Sverige.

Vi samarbetade också med poddarna Alex och Sigge samt Skäringer och Mannheimer vilket genererade totalt 860 000 lyssningar/nerladdningar.

Målet var att nå 25 procent av svenska befolkningen, men vi lyckades nå hela 43 procent med information om Håll Sverige Rent-dagen. 57 procent kan tänka sig att delta på dagen även 2020 och 88 procent tycker att dagen är en bra idé.

Extra roligt var engagemanget från våra ambassadörer där bland annat Kronprinsessan Victoria och prinsessan Estelle var ute med Håll Sverige Rent-material och plockade skräp.

hela Sverige
plockar skräp

Kampanjer med fokus på att minska plasten

Hej då engångsmugg!

Projektet Hej då engångsmugg finansieras av Postkodlotteriet och pågår 2018–2020. Projektet syftar till att minska användandet av engångsmuggar och andra engångsartiklar som helt eller delvis består av plast och som ofta blir till skräp. Målet är att förändra attityder och beteenden hos unga vuxna i åldern 18–29 år. Under 2019 har vi bland annat kompletterat tidigare genomförda attitydundersökningar och samtal med fokusgrupper, med en översiktlig kartläggning av olika initiativ i omvärlden samt en livscykelanalys som jämför klimatpåverkan från engångsmuggar med klimatpåverkan från flegångsmuggar.

Under maj och oktober gjordes större kampanjsatsningar. Vi lanserade en egen flegångsmugg i bambu, annonserade i sociala medier och på Spotify samt anordnade ett kaffe-event under tre dagar där det bjöds på kaffe till de som hade med sig egen mugg. Under kampanjen samarbetade vi även med flera influencers.

Utöver detta initierades också ett samarbete med Reitan Convenience Sweden AB (Pressbyrån och 7-Eleven) som innebär att kunder som har med egen mugg får rabatt när de köper kaffe.

Som avslut på kampanjen lanserades kopprapporten "Lika mycket kaffe men färre muggar" i samband med ett frukostseminarium i Stockholm. På seminariet deltog närmre 100 personer.

Spara fimpen, spara havet!

Spara fimpen, spara havet är en kampanj från Håll Sverige Rent med syfte att minska mängden fimpar som hamnar i havet. Tillsammans med 7-Eleven delade vi under en vecka ut gratis fickaskkoppar för att uppmuntra rökare att ta ansvar för den 1 miljard fimpar som årligen kastas i svensk utemiljö. Totalt delades 8000 fickaskkoppar ut. Därefter fanns de till försäljning i Håll Sverige Rents webbshop.

Kampanjen finansierades av Havs- och vattenmyndigheten.

Miljömärkning av event

100 Miljömärka Event

Håll Sverige Rent vill göra det enkelt för eventarrangörer att minska sin miljöpåverkan, i allt från transporter och inköp till nedskräpning. Genom att miljömärka event ger vi besökare möjlighet till upplevelser med så lite avtryck på miljön som möjligt. Sedan 1999 har vi miljömärkt tusentals festivaler, sportevenemang, mässor och möten. Det är dessutom en bra plats att kommunicera direkt till många människor och synliggöra problemet med nedskräpning.

Under 2019 miljödiplomerades cirka 100 event med Miljömärkt Event, bland annat flera Blodomlopp, Stockholm Pride, Postkodlotteriets Grannnya i Karlstad och Medeltidsveckan på Gotland.

Kommunikation

Kommunikation och marknad

Under 2019 har vi arbetat med att revidera både vår varumärkesplattform och vår budskapsplattform så att vi ska uppnå en ökad effekt av vårt kommunikationsarbete framöver.

Vi har med bred marginal slagit de högt satta årsmålen för PR-arbetet med mer än 3 000 publiceringar och ett annonsvärde på minst 70 miljoner kronor. Antalet möjliga mottagare för publiceringarna landar på 182 miljoner, vilket innebär att varje svensk kan ha nåtts mer än 17 gånger av Håll Sverige Rents budskap.

Utveckling av hållsverigerent.se

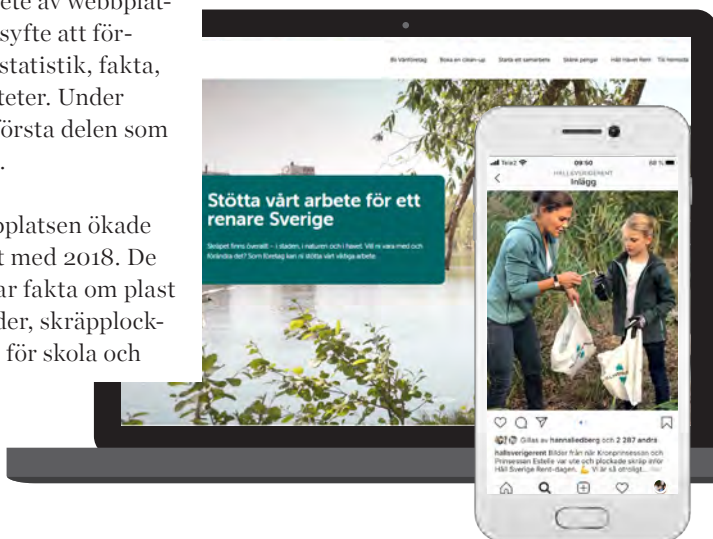
Håll Sverige Rent har under 2019 drivit ett stort utvecklingsarbete av webbplatsen hållsverigerent.se i syfte att förbättra tillgänglighet av statistik, fakta, erbjudanden och aktiviteter. Under hösten lanserades den första delen som inriktar sig mot företag.

Antal besökare på webbplatsen ökade med 30 procent jämfört med 2018. De mest besökta sidorna var fakta om plast i havet, nedbrytningstider, skräpplockardagarna och material för skola och förskola.

Sociala medier

Håll Sverige Rent arbetar sen en tid tillbaka strategiskt med sociala medier. Vi är framförallt aktiva på Facebook och Instagram. Under 2019 ökade den organiska räckvidden från nästan en 1,5 miljoner unika personer 2018 till drygt 3 miljoner, det vill säga mer än en fördubbling. Vi ser också ett stort engagemang hos följarna då inläggsinteraktioner gått upp från cirka 84 000 under 2018 till nästan 200 000 under 2019.

I en kartläggning av följarna kan vi se att 54 procent är under 34 år och 80 procent är under 40 år. Fördelningen är ungefär hälften kvinnor och hälften män.

Företag

Samarbeten och Vänföretag

Under 2019 har en rad företagssamarbeten genomförts. Bland annat tillsammans med KappAhl, Coca-Cola, Fortum, Mondelez och Gekås.

För de företag som samarbetar med Håll Sverige Rent har vi under 2019 tagit fram en utvecklad logotyp/dekal med texten "Stolt partner mot nedskräpning" som kan användas i kommunikationssyfte.

Håll Sverige Rent fick också många nya Vänföretag. Från 11 Vänföretag 2018 till 27 Vänföretag 2019. Den stora ökningen kan delvis bero på att många företag som gjorde clean-ups med oss också valde att bli Vänföretag.

Clean-ups med företag

Under 2019 har vi haft ett särskilt fokus på att göra clean-ups med företag. Det är en möjlighet för företag att tillsammans, både ledare och medarbetare, göra en direkt och konkret insats mot skräpet, som dessutom lockar fram engagemang hos deltagarna och ökar medvetenheten för problemet.

I samband med aktiviteten har också Håll Sverige Rent varit på plats för att dela ut påsar och handskar. Vi har även hållt en kortare föreläsning vid varje tillfälle. Totalt arrangerades 15 clean-ups med företag under 2019.

Håll Havet Rent

Nätverket Håll Havet Rent har under 2019 fördubblat antalet medlemmar. Från 6 medlemmar i december 2018 till 12 medlemmar i december 2019: Arla, BillerudKorsnäs, Borealis, Coca Cola, Duni, Lidl, Orkla Foods Sverige, Philip Morris, Procter & Gamble, Swedish Match och Systembolaget.

Under 2019 har bland annat två nätverkstäffar arrangerats varav den ena var en workshop som leddes av Mats Linder från Ellen MacArthur Foundation.

Vi arrangerade också för tredje gången en Havsgala på våren där medlemmar och övriga intressenter samlades på Vinterviken för inspirerande föreläsningar och samtal. På galan korades också före detta Miljömister Karolina Skog till Årets Havsvän 2019.

Konferensen 2019

170 personer deltog på Håll Sverige Rent konferensen 2019. Utöver deltagande från kommuner såg vi i år även ett stort engagemang från företag, akademi och myndigheter. Konferensen hade nedskräpning och konsumtion som tema och särskilt fokus på engångsplast. Fördjupning gjordes även på cigarettfimpen, konsumenten och framtidens take-away konsumtion samt nedskräpning i organisationers hållbarhetsarbete.

Hållbarhetsupplysningar

Håll Sverige Rent har ur ett hållbarhetsperspektiv valt att prioritera vissa arbetsområden som vi ser har en direkt eller indirekt påverkan på miljön. Som ideell stiftelse prioriterar vi även transparens av vårt hållbarhetsarbete och samhällsbidrag. Våra prioriterade områden är:

Avfallshantering i kampanjer vilket är en direkt miljöpåverkan då stiftelsens omfattande medborgaraktiviteter kan riskera att leda till spridandet av skräpplockarmaterial, exempelvis säckar av plast. Hittills har vi inte hittat något bättre material för clean-ups än plastpåsar. Det utvärderas inför varje kampanj och vi är noggranna med att använda återanvänd plast.

Renare miljö på land och i havet vilket är en indirekt miljöpåverkan. Området omfattar hela Håll Sverige Rents verksamhet och sammanfaller med vårt syfte och vår vision.

Hälsa och säkerhet i kampanjer är en prioriterad aspekt med direkt miljöpåverkan. En riskbedömning görs inför alla kampanjer som involverar allmänheten.

Vi har också förstärkt informationen inför skräpplockaraktiviteter. Band annat har en generell film tagits fram som tydliggör hur man ska tänka på en clean-up vid stränder.

Saklig påverkan och opinionsbildning är prioriterade aspekter med indirekt miljöpåverkan. Liksom renare miljö på land och i havet så ingår opinionsbildning i det vi prioriterar för att kunna nå vår vision "ingen skräpar ner".

Nöjdhet och trovärdighet genom affärs-mässighet och god etik är en förutsättning för att vi ska lyckas. Vi avser alltid att agera med trovärdighet, kunskap och integritet. Särskilt viktigt blir det i samarbeten med exempelvis företag.

Transparens av stiftelsens hållbarhetsarbete och samhällsbidrag. Håll Sverige Rent agerar med total transparens som målsättning. Som medlemmar i Giva och Svensk Insamlingskontroll har vi dessutom dubbla revisioner på verksamheten.

Ekonomi

Resultat och ställning

Håll Sverige Rents totala intäkter exkl. finansnetto uppgick 2019 till 53 119 tkr (59 786). Stiftelsen har inget vinstsyfte, varför överskott från enskilda år fonderas som eget kapital för att kunna användas för att täcka eventuella framtida underskott.

Verksamhetsresultatet är -465 tkr och nettoresultatet är -54 tkr. I nettoresultatet ingår ett finansnetto på -138 tkr. Det totala egna kapitalet förändras med samma belopp som resultatet då ingen utdelning kan ske.

Placering av eventuella tillgångar

Håll Sverige Rent ska placera eventuella tillgångar i finansiella investeringar för bästa avkastning men med låg risk.

Placeringar görs i första hand i värdepapper utgivna av företag eller motsvarande som enligt bedömning bedriver sin verksamhet på ett miljöriktigt och i övrigt etiskt sätt. Kapitalplaceringspolicyn definierar risknivå samt tillåtna investeringar. Policyen är ett levande dokument för såväl investeringsinstitut som styrelse.

Skräpet finns överallt omkring oss – i natur, städer och hav.
Vi vill bli fler som inte skräpar ner. Nedskräpningen kan bara minska
om vi gör det tillsammans. Vill du vara med?

Håll Sverige Rent är en ideell obunden stiftelse. Arbetet finansieras
av bidrag och projektmedel från företag och myndigheter samt
genom insamling till 90-konto. Håll Sverige Rent är medlem i
FRIL och Svensk Insamlingskontroll.

www.hållsverigerent.se